

RAKENNUSTIETO >

Rakennusalan täyden palvelun tietotalo

Rakennustieto Oy edistää hyvää rakennustapaa ja tuottaa rakentamisesta luotettavaa tietoa. Puolueettoman ja asiakaslähtöisen Rakennustieto Oy:n tuotteet kattavat rakentamisen koko elinkaaren suunnittelusta ylläpitoon. Yhtiön omistaa Rakennustietosäätiö RTS.

Tutustu palveluihimme

> rakennustieto.fi/rk/palvelut

Rakentajain kalenterin artikkelit

Tämä artikkeli on julkaistu alun perin Rakentajain kalenterissa, jota ovat julkaisseet Rakennustietosäätiö RTS sr ja Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL ry.

Julkaisu oli rakennusalan ammattilaisten ja opiskelijoiden käsikirja, joka yhdisteli teoriaa ja käytäntöä sekä kannusti hyvään rakentamiseen. Artikkelin vasemmassa reunassa olevasta vesileimasta näkee ko. Rakentajain kalenterin vuosikerran.

> [Artikkeliarkisto, kokoelma vuosien 1997–2018 Rakentajain kalenterissa julkaistuista artikkeleista](#)

Rakennustöiden yleisten laatuvaatimusten merkityksestä

Reijo S Lehtinen, insinööri

Asiamies, Talonrakennusteollisuus ry

RYL 2000:n ja RYL 2010:n valvovan toimikunnan puheenjohtaja

reijo.lehtinen@rakennusteollisuus.fi

Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset on sarja julkaisuja, joissa määritetään Suomessa toteutettavia kriteerejä rakennustarvikkeille, rakennustyöle ja valmiille rakennusosalle. Julkaisut ovat toimineet vuosikymmenten ajan tiedonsiirron sisällön yhtenäistäjänä, laatutiedon kokoajana ja laatutason määrittäjänä sekä yksittäistä hanketta toteutettaessa että lopputulosta arvioitaessa.

Rakennustöiden yleisiä laatuvaatimuksia, RYL-käsikirjoja, on julkaistu sekä painettuina että sähköisinä versioina osana Rakennustiedon tietopalvelua. Ensimmäinen RYL-käsikirja oli otsikoitu laatumääräyksiksi, ja se julkaistiin 1960-luvun alussa. Kirja käsitteli talonrakentamista vahvasti ruotsalaiseen Allmän material- och arbetsbeskrivning ByggAMA-käsikirjaan perustuvana. Tämän jälkeen RYL-kirjoja on uusittu keskimäärin kymmenen vuoden välein. Yleisten laatuvaatimusten kirjoittaminen on sittemmin ulotettu käsittelemään maalaustöitä, talotekniikkaa sekä maa- ja vesirakennustöitä. Näin hyvän rakennustavan kirjallinen kuvaus kattaa laajasti sekä talonrakentamisen että maa- ja vesirakentamisen eli infra-alan.

Tiedon sisällöllä ja tiedonsiirron muodolla on merkitystä

Rakennusprosessiin liittyy aina suuri määrä tiedonsiirtoa rakennuttajalta (tilaajalta) suunnittelijalle, suunnittelijoiden kesken, suunnittelijalta ja rakennuttajalta urakoitsijalle sekä edelleen ketjussa ali- ja sivu-urakoitsijoille sekä näiden työntekijöille. Onnistuneen tiedonsiirron perustana on yhteisesti sovitut nimikkeistöt ja laatuvaatimukset, rakentamisprosessin analyysi sekä siitä johdetut periaatteet. Analyysiä varten rakentaminen ja kaikki sen toiminnot on nähtävä monesta näkökulmasta, joilla kullakin on käyttönsä ja käyttäjäryhmänsä. Samoin on tunnettava kaupallisten ja teknisten asiakirjojen järjestelmä, jotta asiakirjojen sisältö olisi eri osapuolten näkökulmasta tunnistettavissa käyttötarkoitukseltaan, merkitykseltään ja sisällöltään samanlaisena.

Yleisten laatuvaatimusten asettamisessa on tarvittu aina eri osapuolten näkemystä ja runsaasti yhteensovittamista. Kullakin teknisellä asiakirjalla on tietty merkityksensä hyvän rakennustavan

määrittelyssä. Talo-nimikkeistön yleiselostetta ja määrälaskentaohjetta sovelletaan yleisenä rakennuselostusohjeena malliasiakirja antaa hankekohtaiselle rakennuselostukselle sisällön jäsenyyksen ja muodon. Tarvikkeiden laatuvaatimukset välittyvät EN- ja SFS-standardeista suoraan ja RYL-julkaisujen välityksellä rakennuselostukseen. Rakennuspiirustuksista voidaan löytää tehtävien paikka (missä) ja määrä (kuinka paljon). Vastaavasti hankekohtaisesta rakennuselostuksesta tulisi olla luettavissa mitä tehdään, millä laatuvaatimuksilla ja työselostuksista miten tehdään (kuva 1).

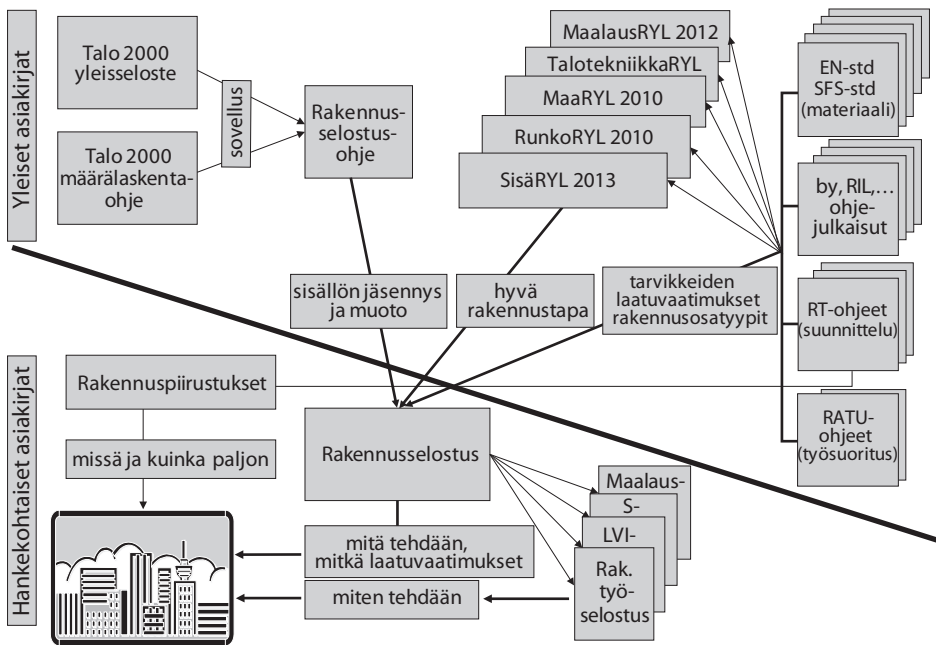
Käyttäjälle tarkoitettussa RYL-käsikirjojen johdannossa todetaan, että Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset, RYL, edustaa maamme kiinteistö- ja rakentamisan eri osapuolten yhdessä hyväksymää käsitystä nykyisestä hyvästä rakennustavasta. Se antaa täsmällistä ja konkreettista sisältöä sekä maankäyttö- ja rakennuslain velvoitteelle noudattaa rakentamiselle asetettujen vaatimusten lisäksi hyvää rakennustapaa (MRL 117 §) että rakennusurakan yleisissä sopimusehdoissa (YSE 1998 1 §) mainitulle urakoitsijan velvollisuudelle suorittaa sopimuksenmukainen tehtävänsä ammattitaidolla noudattaen voimassa olevia rakentamista koskevia säädöksiä ja hyvää rakentamistapaa. Kokemuksista voidaan todeta, että mikäli nimenomaista viranomaismääräystä ei jostain tietystä asiasta ole, voi hyvän rakennustavan käsite jäädä väljäksi ilman RYL:n vaatimustason määrittelyä. Tällöin RYL voi saada laajempaakin oikeudellista merkitystä hyvän rakennustavan noudattamista arvioitaessa, erityisesti yksityisoikeudellisissa sopimuksissa ja rakentamiseen liittyvissä virhetilanteissa toteutunutta laatua arvioitaessa.

Tavoite ja kirjan aseointi käsikirjojen käsikirjakasi on ylevä. Seuraavassa hieman selvitystä siitä, miten tähän on tultu ja mikä merkitys RYL-käsikirjoilla käytännössä on ollut.

RYL-vaatimusten kirjoittamisen haasteita

Jokaiseen uusimiskierrokseen on liittynyt yleensä jokin yksittäinen aihe tai asiakokonaisuus, jota on myllytetty muuta valmistelua enemmän ja jota

TEKNISET ASIAKIRJAT – RAKENNUSALAN KEHITYSTYÖ

Kuva 1. Tekniset asiakirjat – rakennusalan kehitystyö.

kemmin. Vuoden 1981 laitoksessa tämä seikka ja kokonaisuus olivat toleranssivaatimukset, joiden asettamisen taustaksi rakennusteollisuus teetähti ajankohtaan nähden suhteellisen laajan rakenteilla olevien rakennusten mittaussarjan ja siitä yhtenevedon RYLin käsikirjoittajien käyttöön. Näitä toleranssivaatimuksia on sittemmin jokaisessa RYLin laitoksessa pyritty täsmentämään ajankohdan vaatimusten mukaiseksi, koska niillä on suuri merkitys rakennuskustannuksiin.

Vuoden 1990 RYL-käsikirjan tekemiseen ei liittynyt juurikaan tarvetta käydä keskustelua rakentamisen laadusta. Siinä sisällön poikkeamat edelliseen laitokseen nähden olivat varsin vähäisiä. Laatutasoon ja työmenetelmiin ei ollut tullut suuria muutoksia vajaassa vuosikymmenessä. Merkittävää keskustelua ei aiheuttanut toleranssiluokkien yhtenäistäminenkaan siten, että kaikissa luvuissa 1-luokka oli korkein, 2-luokka keskitasoa, ja sitä sovellettiin tavanomaiseen asuin- ja toimistotalotuotantoon, sekä 3-luokka varasto- ja teollisuusrakentamiseen. Voidaan sanoa, että RYL 81 aloitti laadun tasoajattelun juurruttamisen yleiseen käyttöön ja RYL 90 juurrutti lopullisesti laadun tasoajattelun.

Rakennusteknisten töiden rinnalle kirjoitettiin 1980-luvun puolivälissä talotekniikkaa käsittelevä LVI-töiden valitseva hyvä rakennustapa. LVI-RYL 86 oli valmistuessaan ensilaitos, joka ei korvannut mitään aikaisemmin julkaistua. Kirjan alkusanoina todetaan, että kyseisen kirjoitushankkeen aikana on osittain jo vakiintunut käytäntö muuttumassa. Muutos aiheuttaa ylimenokauden aikana hankaluutta, mutta toisaalta saavutetut edut puoltavat muutoksen tarpeellisuutta. Tämä kirjan alkusanoina esitetty hankaluus heijastui muun muassa siihen, että LVI-RYL 86 ei saanut vastaavan laajuista käyttäjäkuntaa kuin Taloryl-käsikirjat saivat. Kirjan uusimistö käynnistyikin jo vuosikymmenen vaihteessa ja uudistetut laatuvaatimukset julkaistiin nimellä LVI-RYL 92. Vasta Talotekniikan rakentamisen yleiset laatuvaatimukset, TalotekniikkaRYL 2002, kokosi LVI- ja sähköjärjestelmien, sähkötekniikan tietojärjestelmien, keittiön tuotanto- ja jakelujärjestelmien sekä kuljetuslaitteiden (hissit ja liukuportaat) yleiset laatuvaatimukset yhteneväiseksi järjestelmäksi helpottamaan osapuolten työskentelyä koko rakennuksen elinkaaren ajaksi.

Vuonna 2000 keskusteltiin erityisesti märkätilojen vedeneristyksestä. Tämä johtui muun muassa

siitä, että RIL 107 Rakennusten veden- ja kosteuden eristysohjetta uudistettiin samaan aikaan, kuten myös kaikkien näiden ohjeiden perustana olevaa rakentamismääräyskokoelman osaa C2 Kosteus määräykset ja ohjeet. RYL:n valvoma toimikunta otti märkätilojen rakentamisohteissa etunojaa muun ohjeistamisen julkaisemiseen nähden ja määritteli työryhmistä ensimmäisenä vedeneristyksen vaatimustason. Näkemys perustui tosin pitkälti samaan asiantuntemukseen, joka oli RIL-ohjeen takana. Tästä on sittemmin seurannut jossain määrin tulkin- taeroavuutta viranomaismääräyksiin ja -ohjeisiin nähden. Rakennusalaan ovat merkittävästi vaikuttaneet myös silloisen valvoman toimikunnan saatesanat Rakennustietosäätiölle. Niissä todettiin, että yleisten laatuvaatimusten toteutumiseksi tarvittiin pikaisesti ohjeet betonin suhteellisen kosteuden mittaamiseen, lämpökuvaukseen sekä sisäilman ammoniakkipitoisuuden mittaamiseen. Näiden ohjeiden valmistelu käynnistyiikin lähes välittömästi RYL 2000 -sarjan ilmestyttyä. Yleisten laatuvaatimusten ja niihin liittyvien todentamisenettelyjen voidaan katsoa merkittävästi vaikuttaneen uudisrakentamisen laadun toteutumiseen ja asumisterveyteen.

Vuoden 2010 RunkoRYLin valmistelun yhteydessä esitettiin toiveita, että päivytystä voitaisiin siirtää sillä perusteella, että rakennusten runkorakentamisen toimintaympäristö oli voimakkaasti muuttumassa eurokoodien käyttöönoton johdosta. Eurokoodien kanssa yhteensopiva kansallinen B-sarjan määräys- ja ohjepaketti oli ollut tällöin lausun- nol- la, eikä lopullisesta sisällöstä ja käyttöönottopäivä- määrästä ollut silloin päätetty. B-sarjan uudistus onkin ollut ”juuri tulossa” vuodesta 2009 lähtien, tosin uusin lausuntokierros kantavista rakenteista ja poh- jarakentamisesta, eli B-sarjasta, on käyty keväällä 2013. Siirtämistä ehdottaneiden mukaan rakenta- misen standardisointi oli myös olennaisesti muuttu- nut verrattuna aikaisemman RunkoRYLin julkaisu- ajankohtaan. Standardien määrä oli ja on edelleen olennaisesti lisääntynyt, se kattaa myös työnsuor- itusstandardit. Tämän toimialalähtöisen ajattelun mukaan runkotyöselostuksissa viittaukset tehdään yhä useammin standardeihin eikä RYLiin, kuten perinteisesti on tehty. Epäiltiin, että RYL:n merki- tys tulevassa ohjeistokentässä on joka tapauksessa muuttumassa ja siten vielä liiaksi hämärän peitto- sa, jotta voitaisiin määritellä yleisesti hyväksyttävä va- timustaso. Oikeastaan vanhassa RYL:ssä hyväksyttä- väksi uudistustarpeeksi katsottiin ainoastaan risti- riittaisuuksien poistaminen muuhun ohjeistukseen verrattuna. Samalla tosin katsottiin vaarana olevan, että ristiriitoinen mahdollisuutta vain lisätään ja että ruokitaan alan kannalta täysin turhia sekä yleensä vain haitallisia riitoja ja oikeustapauksia.

Infrarakentamisen yleisten laatuvaatimusten eli InfraRYL 2006 -julkaisussa luotiin ensimmäistä kertaa infra-alalle yhtenäinen ja yhteinen kuvaus infrarakenteiden laatuvaatimuksista. InfraRYL -kä- sikirjojen taustalta löytyvät esimerkiksi tiehallin- non Tienrakennustöiden yleiset laatuvaatimukset ja työselitykset (TYLT), Ratahallintokeskuksen Rau- tatiien maarakennustöiden yleinen työselitys ja laa- tuvaatimukset (RMYTL), kuntien Kunnallisteknisten töiden yleinen työselostus (KT 02) sekä useita mui- ta valtion, kuten opetusministeriön liikuntapaikka- rakentamisen, ja kuntien organisaatioiden laatimia määräyksiä sekä ohjeita. Julkishallinnon organisa- tiot ottivat käyttöön näin RYLien laatimiseen lii- tyvän yhteistyön puitteissa olevan toimintatavan tuottaa yhdessä koonti parhaista yleisistä laatuva- timuksista.

Kaikki ei kuitenkaan sujunut kitkatta. Eräs vai- keimpia yhteensovitettavia seikkoja lienee ollut infra-alan toimenpidehierarkia ja siihen liittyvät kä- sitteet siitä, mitä on rakentaminen, ylläpitäminen ja purkaminen, mikä on investointia ja mikä hoitoa tai kunnossapitoa. Infra-alan muutoksen suuruu- ta ja vaikutuksia kuvaa varsin hyvin se, että ennen InfraRYLiä valmisteltiin alan nimikkeistöä ja samaan aikaan myös tietoteknistä InfraModell-hanketta. Toimintaympäristöä hämmensi samalla erillisten vi- rastojen yhdistyminen Liikennevirastoksi, ja osa toi- minnasta muutettiin liikelaitoksina alan yrityksiksi. Nämä tietoympäristön muutokset ovat muuttaneet osaltaan myös infra-alan toimintakulttuuria merkit- tävästi yhtenäisemmäksi siitä kuin mitä se oli erillis- ten virastojen ja yksittäisten kaupunkien määräys- ten ja ohjeiden aikana.

TaloRYL-sarja (MaaRYL 2010, RunkoRYL 2010 ja SisäRYL 2013) sekä MaalausRYL 2012 että InfraRYL- sarja (Osa 1, Väylät ja alueet, Osa 2, Järjestelmät ja täydentävät osat, Osa 3, Sillat ja rakennustekniset osat ja Osa 4, Liikunta- ja virkistyspaikkojen raken- teet) on julkaistu, ja on nähtävissä, että ne ovat jo siirtymässä laatuvaatimuksineen työselostusten kautta yhtenäistämään rakennusalan laatuikästy- siä hyvästä rakennustavasta.

RYL rakennushankkeen teknisenä asiakirjana

RYL ja rakennusselostus muodostavat kokonaisuuden, jonka avulla määritellään hankekohtaisesti ra- kennuksen laadulliset ominaisuudet. Ne täydentä- vät toisiaan niin, että RYL:ssä esitetään hankkeesta toiseen samanlaisina esiintyvät laatuvaatimukset, kun rakennusselostuksessa esitetään hankekohta- isesti määriteltävät laatuvaatimukset. RYL:n vaati- mukset saatetaan voimaan viittaamalla rakennus- selostuksessa RYLiin. Kun rakennusselostuksessa

viitataan RYLiin, tulevat voimaan myös niiden julkaisujen määräykset ja ohjeet, joihin RYLin kyseisessä kohdassa viitataan.

RYLillä on pysyvä tehtävä jokaisen hankkeen asiakirjana. Hankekohtaisilla kaupallisilla asiakirjoilla tarkoitetaan rakennuttajan ja urakoitsijan välistä sopimussuhdetta määritteleviä asiakirjoja. Hankekohtaisilla teknisillä asiakirjoilla sen sijaan tarkoitetaan sopimussuhteen kohdetta määritteleviä asiakirjoja: piirustuksia, rakennuslupakirjoja ja tilaselostusta. Rakennustöiden yleisten laatuvaatimusten RYLin asema yleisenä teknisenä asiakirjana on rinnastettu yleensä samanlaiseksi kuin Rakennusurakan yleisten sopimusehtojen YSE:n asema on yleisenä kaupallisena asiakirjana. RYL on laadittu helpottamaan hankekohtaisten asiakirjojen laadintaa, jotta hankkeesta toiseen samanlaisina siirtyviä laatuvaatimuksia ei tarvitse joka kerta toistaa.

RYL ja rakennusalan määräykset ja ohjeet

Rakennusalan vakiintuneena käytäntönä on antaa viranomaismääräykset ja -ohjeet Suomen rakentamismääräyskokoelmassa. Määräykset ovat muuttumassa osaksi maankäyttö- ja rakennuslakia sekä uusiksi valtioneuvoston ja ympäristöministeriön asetuksiksi. Määräysten sitovuusasteen voidaan katsoa kasvavan muutoksen mukana. Ympäristöministeriöllä on yleistöimivaltansa nojalla mahdollisuus antaa ohjeita, mutta niitä ei voida antaa asetuksina. Ministeriön ohjeita voi näin ollen verrata rakennusalan omaan normitukseen hyvästä rakennustavasta julkaisuodosta ja -paikasta huolimatta. Suomen rakentamismääräyskokoelmaan on tarkoitettu koota rakentamista koskevat säännökset, hallinnolliset määräykset ja ympäristöministeriön ohjeet.

Kuntien rakennusjärjestysten määräykset ovat lainsäädäntöä täydentäviä paikallisista oloista johtuvia määräyksiä. Niitä ei sovelleta, jos oikeusvaikeudessa kaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa on samasta asiasta säädetty. Kuntien rakennustapaohjeet ovat viranomaisten suosituksia, ja myös niitä voi verrata alan muihin hyvien rakennustavan ohjeisiin.

Lain ja asetusten vaatimukset näkyvät RYL-julkaisuissa kahdella tavalla. Johdannossa kuvataan RYLin laatimisajankohdan säädöstilannetta ja selvitetään esimerkiksi CE-merkintää ja rakennustuotteiden hyväksynnän kansallisia vaihtoehtoja. TalorYLin rakennusosia käsittelevässä osassa toimivuuden suunnittelun sisältö perustuu olennaisille teknisille vaatimuksille, ja kohdan viitteistä suunnittelija voi löytää keskeiset säädökset, SFS-EN-standardit ja RT-ohjeet. Vastaavasti urakoitsijal-

le suunnatussa työosaluvussa ovat edellä mainitut viitteet toteutuspainotteisesti esitettyinä.

RT-ohjeisiin sisältyy työntulosta ohjaavien ohjekorttien ohella mm. rakennushanketta kuvaavia ohjekortteja sekä rakennusalan sopimustekniikkaan liittyviä lomakkeita ja täyttömalleja. Hyvälle rakennustavalle merkityksellisiä ovat työntulosta kuvaavat ohjeet. Näistä ohjeista keskeisimmät vaatimukset on otettu RYLin vaatimuksiksi ja ohjeiksi. Muilta osin ne toimivat RYLin viitteissä lisä- ja täydennystietoa antavana osana.

Suomen Rakennusinsinöörien Liiton (RIL), Suomen Betoniyhdistyksen (by), Suomen geoteknillisen yhdistyksen (sgy), Teräsrakennedyhdistyksen (TRY) jne. julkaisut muodostavat samantyyppisen hyvän rakentamistavan tietolähteen kuin RT-kortisto. RT-kortisto sisältää rakennussuunnittelijan (arkkitehdin) tarvitsemaa tietoa, kun taas RILin, by:n, sgy:n ja TRY:n normit ovat painottuneet rakennussuunnittelijan tarvitsemaan tietoon. RYL-julkaisut ovat koonti näiden ohjeiden keskeisimmistä laatuvaatimuksista.

Riittääkö RYL rakennustyömaan tarpeisiin?

Rakennustyömaalla nähdään RYL-kirjojen olevan ennen kaikkea rakennuttajien, työntilajien ja suunnittelijoiden käsikirja. Toisaalta se koetaan myös juristien käsikirjaksi kuluttajariitoja ratkaistaessa. Muun muassa tämän takia on rakennustuotantoon keskittyneessä Ratu-ryhmässä käynnistetty Rakennustöiden laatu -kirjan tekeminen ja ylläpito. Kyseinen kirja on tarkoitettu rakennustyömaan laadunvarmistukseen, tuotannon ohjaukseen ja suunnitteluun. Se kokoaa yhteen Ratun menetelmäohjeiden ja Rakennustöiden yleisten laatuvaatimusten laatuasiat työn tekemisen eli tuotannon näkökulmasta. RYL-käsikirjojen painopiste on lopputuotteen laadunmäärittelyssä, kun taas Ratun Rakentamisen laatu -kirjan painopiste on valmistuksen laadussa ja laadunvarmistuksessa eli asetettujen vaatimusten täyttämiseksi. Rakennustöiden laatu -kirjassa työlajien tarkastuslistat tekevät RYLin laatuvaatimukset osaksi hankkeen laadunvarmistusprosessia RYLin mukaisessa järjestyksessä.

Yksittäisen tehtävän laadullisten vaatimusten sekä ajallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen yleisaikataulun sekä tavoitearvion mukaisesti rakennustyömaalla edellyttää kuitenkin yleisten ja hankekohtaisten asiakirjojen lisäksi tehtäväsuunnittelua, joka on työmaatuotannon johtamisen väline. Sillä varmistetaan ennen työn aloitusta, että osapuolilla on yhteinen käsitys työn tavoitteista ja vaatimuksista sekä keinoista, joilla tavoitteisiin päästään. Tehtävälle asetetaan tavoitteita

ja vaatimuksia urakkasopimusasiakirjoissa sekä sen liitteissä, tavoitearviossa, yleisaikataulussa, erityisohjeissa, kuten työturvallisuusmääräyksissä ja -ohjeissa, piirustuksissa, rakennus- ja työselostuksissa sekä niiden viittauksissa yleisiin normeihin ja asiakirjoihin. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset ja Rakennustöiden laatu ovat nimenomaan tällaisia tausta-asiakirjoja. Laatuvaatimukset puretaan tehtäväsuunnittelussa mitattaviin ominaisuuksiin sekä samalla määritetään miten laatuvaatimusten toteutuminen varmistetaan. Vaatimukset ja laadunvarmistuskeinot kootaan työryhmän itsearviointilomakkeelle tai mittauslomakkeelle.

Väliotsikon retoriseen kysymykseen: ”Riittääkö RYL rakennustyömaan tarpeisiin?” ei ole suoraa vastausta, mutta RYLin merkitys tausta-asiakirjana on kuitenkin äärimmäisen tärkeä.

Toimiiko RYL tavallisen kansalaisen näkökulmasta?

Oikeustieteen tohtori Juha Laine käsittelee väitöskirjansa pohjalta laatimassaan kirjassa ”Rakentamisen laatu” hyvää rakennustapaa useasta näkökulmasta. Hänen mukaansa RYLin merkitystä hyvän rakennustavan lähteenä korostaa se, että RYL perustuu rakennusalan eri osapuolten yhteisymmärrykseen. Hänen mukaansa RYL ei kuitenkaan ole hyvän rakennustavan kodifikaatio eli koonti, ja siinä esitetyt vaatimukset saattavat joskus osoittautua käytännön vaatimuksia vastaamattomiksi. RYLissä esitetyille vaatimuksille voitaneen hänen mukaansa riitatapauksissa antaa hyvää rakennustapaa koskeva presumptioarvo, jolloin urakoitsijalla olisi todistustaakka siitä, että RYLin vaatimuksia huonompi työntulos vastaa hyvää rakennustapaa. Harkinnassa tulee kuitenkin noudattaa kohtuusperiaatetta, esimerkiksi vähäiset poikkeukset mittatarkkuudesta olisivat vaikutuksettomia rakennusvirheitä.

Oikeuskäytännön tarkastelussa Laine toteaa, että korkein oikeus ja myös välimiesoikeudet ovat useissa tapauksissa perustelleet ratkaisujaan hyvän rakennustavan vastaisuudella. Eräissä ratkaisuissa hyvä rakennustapa on hänen mukaansa samastettu hyvään ja kunnolliseen työntulokseen. Tätä tulkintaa Laine perustelee ratkaisuilla, joissa on käsitelty muun muassa lattioiden mittatarkkuutta korkeimassa oikeudessa ja eräissä välitystuomioissa sekä sähkölaitteiden sijoittelua ja työn laatua koskevaa välitystuomiota.

Kuluttajariitalautakunnassa ja sen edeltäjässä, kuluttajavalituslautakunnassa, rakentamisen laatuksymyksiä on yleensä ratkaistu valituksen kohteen ajankohdan mukaisilla Rakennustöiden yleisten laatuvaatimusten vaatimuksilla, ohjeilla ja selostuksilla. Näihin RYL sopii varsin hyvin, sillä RYLin käyt-

töala on painottunut tavanomaisiin rakennustöihin, eikä siitä ole apua harvinaisten rakennusurousten laadun arvioinnissa. Kun kuluttajariitalautakunnan suositusehdotusta on varsin hyvin noudatettu, voidaan RYLin laatuvaatimusten katsoa täyttävän myös kuluttajien näkökulmasta asetetut vaatimukset ohjeiden tasapuolisuudesta.

Lopuksi

RYL-julkaisujen laatimiseen on vuosikymmenten aikana osallistunut mittava joukko rakennusalan ammattilaisia rakentamisen kaikilta osapuolilta ja -aloilta. Jo pelkästään se on juurruttanut hyvän rakennustavan käsitettä ja sisältöä kiinteistö- ja rakennusalan. Laatuvaatimuksilla on aina myös kustannussisältö. Laadun ja laatu-käsitteen ymmärtäminen samansisältöisenä auttaa myös kustannusten hallintaa. RYL-julkaisut ovat tuoneet yleiseen käyttöön laadun tasomäärittelyn sekä asiakirjajärjestelmän, ja niiden kautta on opittu soveltamaan laatumäärittelyjä eri käyttötarkoituksiin sekä asiakirjoihin suunnittelusta aina asukkaan tarpeisiin saakka. Laadusta on yleensä opittu myös keskustelemaan samoilla käsitteillä ja sisällöillä. RYLin laatuun liittyvillä määrittelyillä on myös vaikutettu julkishallinnon normi- ja informaatio-ohjauksen sisältöön.

RYL-julkaisut

Rakennustöiden yleiset laatumääräykset 1960. RT 140.1.

RYL 81. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset 1981. RT 14-10108.

RYL 90. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset 1990. RT 14-10380. 1989.

MaaRYL 2000. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset 2000. Talonrakennuksen maatyöt. RT 14-10636. 1997.

MaaRYL 2010. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset. Talonrakennuksen maatyöt. RT 14-11005.

RunkoRYL 2000. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset 2000. Talonrakennuksen runkotyöt. RT 14-10652. 1998.

RunkoRYL 2010. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset. Talonrakennuksen runkotyöt. RT 14-11016. 2011.

SisäRYL 2000. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset. Talonrakennuksen sisätyöt. RT 14-10668. 1998.

SisäRYL 2013. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset. Talonrakennuksen sisätyöt. RT 14-11103. 2013.

MaalausRYL 87. Uudis- ja huoltomaalauksen käsittely-yhdistelmät. 1987.

MaalausRYL 2001. Maalaustöiden yleiset laatuvaatimukset ja käsittely-yhdistelmät. RT 14-10754.

MaalausRYL 2012. Maalaustöiden yleiset laatuvaatimukset ja käsittely-yhdistelmät. RT 14-11046.

LVI-RYL 1986. LVI-rakentamisen yleiset laatuvaatimukset. LVI 01-50001–50009. 1985.

LVI-RYL 92. LVI-rakentamisen yleiset laatuvaatimukset. LVI 01-50011–50022. 1992.

TalotekniikkaRYL 2002. Talotekniikan rakentamisen yleiset laatuvaatimukset Osa 1. LVI 01-10355. 2003.

TalotekniikkaRYL 2002. Talotekniikan rakentamisen yleiset laatuvaatimukset Osa 2. LVI 01-10356. 2003.

InfraRYL 2006. Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, Osa 1 Väylät ja alueet. 2006. RT 14-10878.

InfraRYL 2010. Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, Osa 1 Väylät ja alueet. Infra 032-710001.

InfraRYL 2006. Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, Osa 2 Järjestelmät ja täydentävät osat. Infra 032-710002. 2009.

InfraRYL 2006. Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, Osa 3 Sillat ja rakennustekniset osat. Infra 032-710003. 2008.

InfraRYL 2006. Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, Osa 4 Liikunta- ja virkistyspaikkojen rakenteet. Infra 032-710004. 2009.

SisäRYL 2013

Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset. Talonrakennuksen sisätyöt

SisäRYL sisältää talonrakennuksen sisätöiden hyvän rakennustavan; suunnittelua ohjaavat, rakennusselostuksen laadintaa tukevat rakennusosaluvut sekä työsuorituksen laatuvaatimuksia määrittävät työnosaluvut. Teos kuuluu TaloRYL-käsikirjasarjaan. Saatavilla myös e-kirjana.

*Rakennustietosäätiö RTS
Rakennustieto Oy, 2012
ISBN: 978-952-267-028-1
352 s.*

*Tilaukset verkkokaupasta www.rakennustietokauppa.fi
Puh. 0207 476 366*

RAKENNUSTIETO